

містяться в джерелах зарубіжної літератури, зокрема збільшена активність лужної фосфатази у безпритульних котів.

Отже, стан здоров'я частини тварин, які на час надходження у притулок виглядають клінічно здоровими, характеризується наявністю хронічного запального процесу та функціональними порушеннями травної і серцево-судинної систем.

Бібліографічний список:

1. Наказ «Про затвердження Ветеринарно-санітарних вимог до утримання тварин у притулках» від 15.10.2010 №438, <http://www.saphia.ru/index.php?id=138>.
2. Hurley K and Miller L (2009) Introduction to disease management in animalshelters. In: Infectious Disease Management in Animal Shelters, ed. L Miller and K Hurley, pp. 13–15. Wiley-Blackwell, Iowa.
3. Scarlett JM (2012) Magical Metrics and Dazzling Data: How Medical Fact-Finding Guides Shelters to Improved Animal Health. www.maddiesfund.org/Maddies_Institute/Webcasts/Magical_Metrics_and_Dazzling_Data.html.
4. Stavisky J, Brennan M, Downes M and Dean R (2012) Demographics and economic burden of unowned cats and dogs in the UK: results of a 2010 census. BMC Veterinary Research **8**, 163.
5. Тимошенко О.П., Сидельов В.В. Показники стану здоров'я безхатніх котів на час надходження у притулок для домашніх тварин. Актуальні аспекти розвитку науки і освіти: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців (Одеса, 08-09 грудня 2022 р.) / Одеський державний аграрний університет. Одеса, 2022. с. 154

УДК:619;612.015.3:636.520.087.72

РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ЗАХОДИ У РАЗІ ГОСТРИХ РЕСПІРАТОРНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ТЕЛЯТ

Тодоров М.І., кандидат ветеринарних наук, доцент, Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9260-567X>

Застосування потужного стимулюючого засобу Роборанте Калієр на протязі 14 днів, сприяє відновленню гематологічних та біохімічних показників, профілаксує рецидиви катаральної бронхопневмонії.

Ключові слова: телята, катаральна бронхопневмонія, Роборанте Калієр, гематологічні показники.

Постановка проблеми. Одним з важливих завдань у сучасному тваринництві є підвищення життєздатності тварин на різних етапах розвитку. Проте збереження молодняка та реалізація генетичного потенціалу стада можливі лише за своєчасного і ефективного комплексного підходу до профілактики та лікування.

Серед захворювань молодняка великої рогатої худоби незаразної етіології вагоме місце займає патологія органів травлення, та респіраторні хвороби (бронхіти, бронхопневмонія).

Зникнення характерних клінічних ознак у телят після перехворювання на гострі респіраторні хвороби, ні є ознакою повного одужання. Так, за нашими спостереженнями та літературними даними відновлення морфологічних, та біохімічних показників крові відбувається впродовж 3-4-х тижнів після клінічного одужання у разі не застосування реабілітаційних заходів [1,2].

Після зникнення характерних клінічних ознак у телят, а саме кашель, на практиці тобто в господарствах зазвичай припиняються лікувальні заходи.

Тому нами у той період, а саме після клінічного одужання був застосований реабілітаційний захід з використанням потужного стимулюючого засобу Роборанте Калієр, це комбінація активних речовин (казеїн-пептиду, кальцій - фосфорил холін хлориду та вітаміну В12) стимулює метаболізм біохімічних процесів в організмі тварин. Підвищує природню резистентність організму, казеїн-пептид сприяє відновленню мікрофлори травного каналу та стимулюванню гемопоезу.

Мета роботи: дослідити ефективність реабілітаційних заходів у разі катаральної бронхопневмонії у телят із застосуванням стимулюючого засобу Роборанте Калієр, якій стимулює метаболізм біохімічних процесів в організмі тварин.

Матеріали і методи. Дослідження проводилися на базі АФ "Дністровська" Арцизького району Одеської області та кафедри внутрішніх хвороб тварин та клінічної діагностики Одеського державного аграрного університету.

Матеріалом для досліджень була кров тварин які були під дослідом досліджували її до та після реабілітаційних заходів.

У стабілізованій ЕДТА крові підраховували кількість лейкоцитів, еритроцитів та визначали вміст гемоглобіну .

При проведенні дослідів застосовували клінічні і лабораторні методи дослідження. Оцінювали загальний функціональний стан тварин.

Для проведення дослідів були підібрані телята, які щойно одужали після катаральної бронхопневмонії. Клінічних ознак; кашель, носові витікання не виявлялося, температура, пульс, дихання знаходились в межах норми. Перша група телят де ніяких заходів не застосовували була контрольною, друга дослідна де на протязі 12 днів застосовували Роборанте Калієр по 10мл на тварину кожні 72 години. Гематологічні та біохімічні дослідження крові здійснювали за загальноприйнятими методиками,

Результати та обговорення. Після клінічного одужання телят (зникнення кашлю) тобто перед початком дослідів такі показники, як вміст гемоглобіну, кількість еритроцитів, кольоровий показник, у телят обох груп були нижчими за аналогічними показниками здорових тварин, вміст заліза в обох групах також був нижчим порівняно зі здоровими телятами, що є наслідком ускладнення та виникнення анемічного стану у телят.

Стимулюючий засіб Роборанте Калієр виявився досить ефективним у профілактиці рецидивів захворюваності телят на катаральну бронхопневмонію. Так в дослідній групі рецидивів захворювання не було виявлено коли в контрольній у 20% телят спостерігали рецидиви захворювання.

Підтвердженням цьому свідчать такі показники, як кількість еритроцитів, вміст гемоглобіну, кольоровий показник, вміст заліза в крові телят дослідної групи які по завершенні дослідів майже не різнилися за аналогічними показниками здорових телят. В контрольній групі телят такі показники, як кількість еритроцитів на 8,1%, гемоглобін на 9,3%, кольоровий показник на 18%, вміст заліза в крові на 26% були нижчими порівняно з аналогічними показниками здорових телят.

Висновок: застосування стимулюючого засобу Роборанте Калієр на протязі 12 днів по 10мл на тварину кожні 72 години, сприяє відновленню гематологічних та біохімічних показників у телят та профілакує рецидиви катаральної бронхопневмонії.

Бібліографічний список:

1. Внутрішні хвороби тварин. Левченко В.І., Кондрахін І.П., Влізло В.В. та ін. За ред. В.І. Левченка. К.: Аграрна освіта. Біла Церква 2012. Ч. 1. 528 с.
2. Методи лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин. В.І. Левченко, В.І. Головаха, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 437 с.